

RAPPORT

Kultursamverkansm odellen 2024

Årlig rapport

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen
Gäller 2024

Foto av en container på återvinningen som fått ett ansiktslyft genom ett konstprojekt med ungdomar i åldrarna 13-18 år. Projektet genomfördes av Region Gotlands avfallsavdelning, kulturenheten samt konstutvecklaren.

Kultursamverkansmodellen 2024

Innehåll

Kultursamverkansmodellen 2024	1
Årlig rapport.....	1
1. Sammanfattning	3
2. Om kultursamverkansmodellen	5
2.1 Inledning	5
2.2 Finansiering och ramförstärkningar	5
2.3 Fördelning 2024	6
3. Redovisning 2024	7
3.1 Ekonomi	7
3.1.1 Kostnader	7
3.1.2 Intäkter och självfinansieringsgrad.....	7
3.1.3 Eget kapital.....	8
3.2 Publik och verksamhetsbesök	9
3.2.1 Verksamhetsbesök.....	9
3.2.2 Publik	9
3.3 Scenkonstföreställningar.....	10
3.4 Främjandeorganisationer.....	10
3.4.1 Aktiviteter	10
3.4.2 Medie- och informationskunnighet (MIK)	11
4. Axplock ur verksamhetsberättelser	12
4.1 Film på Gotland	12
4.2 Gotlands Museum	13
4.3 Gotlandsmusiken	13
4.4 Länsteatern på Gotland	14
4.5 Regional biblioteksverksamhet.....	15
4.6 Utvecklarorganisationen	16
5. Utveckling inom kultursamverkansmodellen	18

1. Sammanfattning

Målet med kultursamverkansmodellen är att föra kulturen närmare invånarna samt att ge regionerna ett ökat ansvar och ökad frihet inom kulturområdet. Den innebär att Region Gotland fördelar både statliga och regionala medel till ett antal institutioner. Modellen styrs av nationella kulturpolitiska mål och av den regionala kulturplanen.

Totalt, det vill säga statliga och regionala medel, omfattar kultursamverkansmodellen på Gotland 2024 53,2 mnkr. 2024 räknades de regionala medlen upp med 3 % medan de statliga medlen enbart räknades upp med 0,9 %. Sedan 2019 har modellen utöver det förstärkts med regionala medel om 1 764 tkr och med statliga medel om 2 756 tkr.

För alla verksamheter inom kultursamverkansmodellen är det ekonomiska läget en utmaning. Löner och verksamhetskostnader ökar i snabbare takt än stöden och personalkostnaderna utgör den största delen av samtliga verksamheters totala kostnader.

Ändå kan de **producerande verksamheterna** sägas ha förhållandevis god ekonomi med tanke på det ekonomiska läget både nationellt och regionalt. Verksamheternas skulder har inte ökat under 2024, utan tvärtom minskat och samtliga verksamheter har sparat kapital. Under 2024 har Länsteatern gjort en förlust på drygt 1 mnkr. Gotlands Museum gjorde en liten förlust på 285 tkr, medan Gotlandsmusiken gick med 287 tkr i vinst. Möjligheten till externa intäkter är störst för de producerande verksamheterna, det vill säga Gotlands Museum, Gotlandsmusiken och Länsteatern. Gotlands museum hade 2024 störst andel externa intäkter och en självfinansieringsgrad på hela 62 %. Länsteatern hade 25 % och Gotlandsmusiken hade en självfinansieringsgrad på 14 %.

För Gotlands Museum räknas verksamhetsbesök, det vill säga besök till samtliga besöksplatser. Totalt redovisas 367 985 verksamhetsbesök varav 252 885 stycken sker till ruiner, museigårdar, Fornsalen, Konstmuseet och övrig verksamhet. Omkring en tredjedel av besökarna är barn.

Under 2024 har Gotlandsmusiken minskat antalet föreställningar och publik jämfört med 2023, medan Länsteatern både har ökat antalet föreställningar och publik. Båda institutionerna har ökat andelen föreställningar riktade till barn, i linje med årets fokus på barn och unga. Gästspelen är få. Musik är det kulturområde som dominerar, följt av musikteater. Ingen dansföreställning redovisas för 2024.

Till **främjandeorganisationerna** räknas Film på Gotland, Regional biblioteksutveckling och Utvecklarorganisationen.

Film på Gotland bedömer att de under 2024 har lagt ungefär en tredjedel av arbetstiden på respektive målgrupp: Barn/unga, civila samhället och det professionella kulturlivet. Under året har 90 olika aktiviteter genomförts av de tre medarbetarna – föredrag, workshops, kurser, fortbildningar, filmvisningar, festivaler och föreställningar. Av årets 90 insatser/aktiviteter har 47 varit för barn, vilket motsvarar 52 %.

Regional biblioteksverksamhet jobbar för att stötta folkbibliotekens personal med kompetensutveckling och utvecklingsidéer. Under 2024 hölls 129 stycken stödtillfällen för biblioteken och 20 stycken fortbildningstillfällen/kurser. Bland annat har en fortbildning för folkbibliotekspersonal om beredskapsfrågor hållits, med särskilt fokus på

desinformation. Enheten ingår också i en arbetsgrupp med folkbiblioteken och Film på Gotland.

Under 2024 inkluderade utvecklarorganisationen Konst och Form på Gotland och genomförde totalt drygt 400 aktiviteter. En stor del av dessa var riktade till barn och unga, vilket genererade 3 200 deltagare 0-18 år. Huvudsakligen anordnades workshops/prova på-aktiviteter, men också många kurser och fortutbildningstillfällen.

På MIK-området (medie- och kommunikation) genomförde Film på Gotland och Regional biblioteksverksamhet evenemang, seminarier, kurser och verksamhetsutveckling. Insatserna berörde digital kompetens, informationspåverkan, film/rörlig bild och MIK allmänt. Deltagare var personal inom biblioteksverksamhet och skola, allmänheten, barn och unga/skolor och professionella kulturutövare.

Ett litet axplock av de regionala kulturinstitutionernas många kulturaktiviteter redovisas i rapporten för att spegla mångfalden i utbudet, se avsnitt 4.

Utvecklingsarbete inom modellen sker framåt för dansområdets framtida organisering, kring renovering/utveckling av Konstmuseet och utvärdering av utvecklarorganisationens förändring. Ett strategiskt arbete pågår inom transporter och kollektivtrafik. För att jobba fram fler kulturprojekt på Gotland, hålls projektmöten för att diskutera områdenas behov, projektmogna aktörer och idéer. Kultur- och fritidsavdelningen arbetar för att införa en rutin med besök på ett styrelsemöte per år för de externa institutionerna.

2. Om kultursamverkansmodellen

2.1 Inledning

Kultursamverkansmodellen skapades 2011. Målet med modellen är att föra kulturen närmare invånarna samt att ge regionerna ett ökat ansvar och ökad frihet inom kulturområdet. Genom kultursamverkansmodellen stöttas i första hand regionala kulturverksamheter, länsinstitutioner. Dessa ska ge goda möjligheter för kulturskapare och samverka med professionella kulturaktörer utan offentlig huvudman, så kallade fria aktörer.

Kultursamverkansmodellen styrs av nationella kulturpolitiska mål. Uppföljning mot målen sker genom bland annat rapportering till myndigheten för Kulturanalys och Kulturrådet. Utöver de nationella målen ska varje region ha en kulturplan som beskriver regionala mål och prioriteringar för de regionala kulturverksamheterna.

För verksamhetsåret 2024 har Region Gotland och berörda aktörer deltagit i en enkät och undersökning om bild- och formområdet samt även Riksantikvarieämbetets undersökning om museernas kulturmiljöarbete. Dessa rapporter finns här:

<https://www.kulturradet.se/nyheter/2025/ny-rapport-pa-flera-ben/>

<https://www.raa.se/hitta-information/publikationer/diva/museiverksamhet-och-museers-kulturmiljoarbete-diva2-1928136/>

Institutionerna inom kultursamverkansmodellen på Gotland är:

- Film på Gotland	främjandeverksamhet, områdesansvar film
- Gotlands Museum	museiverksamhet, områdesansvar kulturarv, konst samt slöjd/form
- Gotlandsmusiken	musikverksamhet, områdesansvar musik
- Länsteatern Gotland	teaterverksamhet, områdesansvar dans och teater
- Regional biblioteksutveckling	främjande- och utvecklingsverksamhet för bibliotek
- Utvecklarorganisationen	främjandeverksamhet inom åtta kulturområden samt Konst och form på Gotland

2.2 Finansiering och ramförstärkningar

Gotland har Sveriges högsta statliga stöd inom kultursamverkansmodellen räknat per invånare. Procentuellt finansierar statliga medel 54 % av Gotlands kultursamverkansmodell (2024), medan medel i landet ligger på strax över 30 %. Hög statlig finansiering ger god hjälp att finansiera den regionala kulturen, men innebär också en osäkerhetsfaktor framåt.

År 2024 fördelades 24,7 mnkr regionala medel totalt till de sex länsinstitutionerna, vilket ska ses i förhållande till de totalt 11 mnkr till övriga aktörer inklusive studieförbund.

Totalt, det vill säga statliga och regionala medel, omfattar kultursamverkansmodellen på Gotland 2024 53,2 mnkr. Den årliga regionala indexuppräkningsindexen har alltid varit högre än den statliga. Tidigare var förhållandet 2 % mot 1 %, men 2024 räknades de regionala medlen upp med 3 % och de statliga medlen enbart med 0,9 %. Utöver indexuppräkningsindexen har både regionala och statliga ramförstärkningar skett sedan 2019, vilka kan ses i tabellen nedan.

Tabell 1: Ramförstärkningar 2019-2024.

År	Regional ramförstärkning, tkr	Statlig ramförstärkning, tkr	Fördelades till	För
2019	1 000		Film på Gotland	Främja filmområdet
2021		888	Utvecklarorganisationen	Tillskapa utvecklarorganisationen
2022		1 268	300 tkr Gotlands Museum	Digitalisering
			200 tkr Gotlands Museum	Slöjdutveckling
			200 tkr Gotlandsmusiken	Ung Musik Gotland
			200 tkr Länsteatern Gotland	Anlita fria professionella
			100 tkr Regional biblioteksutveckling	Bokstart/litteraturförstärkning
			100 tkr Film på Gotland	Utveckla skolbio
			100 tkr dansutveckling	Dansutveckling
			68 tkr utvecklarorganisationen	Horisontella mål
2023		200	Utvecklarorganisationen	Utveckla resurscenter konst/form
2024		400	Utvecklarorganisationen	Konst och form på Gotland
	300		Utvecklarorganisationen	Konst och form på Gotland
	100		Gotlands museum	Konst på andra platser
	100		Gotlandsmusiken	Ung Musik Gotland
	100		Länsteatern Gotland	Ungas delaktighet
	100		Film på Gotland	Audiovisuellt unga
	64		Regional biblioteksutveckling	Insatser för unga/unga vuxna
Summa	1 764	2 756		

2.3 Fördelning 2024

Fördelningen inom Kultursamverkansmodellen 2024 såg ut som följer. Verksamheten Konst och form på Gotland låg 2024 inom RG gemensam.

Tabell 2: Fördelning KSM 2024

Verksamhet	2024 Summa	Procentuellt
Gotlands Museum - kulturarv m m	14 316 800	27%
Konst	2 816 000	5%
GM konstutvecklare	435 500	1%
GM kulturarvsutvecklare	405 500	1%
GM slöjd/formutvecklare	869 800	2%
Gotlands Musikstiftelse	15 783 900	30%
Länsteatern på Gotland	9 116 000	17%
Ltpg - dans	223 300	0%
Regional biblioteksutveckling	2 219 300	4%
Film på Gotland	2 868 400	5%
Fpg - filmutveckling	445 500	1%
Utvecklarorganisationen RG		
Dansutveckling	608 000	1%

Litteraturutveckling	445 500	1%
Musikutveckling	445 500	1%
Teaterutveckling	455 500	1%
RG gemensam	1 752 500	3%
SUMMA	53 207 000	100%

3. Redovisning 2024

3.1 Ekonomi

3.1.1 Kostnader

För alla verksamheter inom kultursamverkansmodellen är det ekonomiska läget en utmaning. Löner och verksamhetskostnader ökar i snabbare takt än stöden.

Personalkostnaderna utgör den största delen av samtliga verksamheters totala kostnader. Gotlands Museum har minskat personalkostnaderna och ökat verksamhetskostnaderna i förhållande till totalen. För museet är lokalkostnader och avskrivningar en betydande del, på grund av att de äger och förvaltar många fastigheter. Gotlandsmusiken har ökat personalkostnaderna med 1 % och minskat övriga verksamhetskostnader. Länsteatern har minskat personalkostnaderna med 2 % men haft ökade lokalkostnader på grund av att de har hyrt en repetitionslokal.

För Regional biblioteksutveckling utgör 89 % av kostnaderna personalkostnader och lokalkostnaderna har ökat, vilket innebär att utrymmet för verksamhetsmedel minskar. Film på Gotland har minskat personalkostnaderna något, men kostnaderna för lokal ökar. De har också störst utrymme för verksamhetsmedel inom kultursamverkansmodellen på Gotland.

Även utvecklarorganisationen har relativt hög andel verksamhetsmedel, 27 %, men den har minskat sedan förra året på grund av ökade personalkostnader i förhållande till anslagen. Personalkostnaderna utgör 64 % av samtliga kostnader. Utvecklarorganisationen inklusive Konst och form på Gotland uppbär också lokalkostnader, både för egna arbetsplatser och för lokaler som hyrs för områdets verksamhet, t ex repetitionslokal för dans. Att notera är att utvecklarna inom Gotlands Museum åläggs en hyra om 40 tkr per person, medan utvecklarna inom Region Gotland endast har en hyra på 10 tkr per anställd.

Tabell 3: Kostnadsfördelning.

Producerande verksamheter	Personal	Lokal	Avskrivn m m	Övriga verksamhetsk.
Gotlands Museum	58 %	15 %	4 %	23 %
Gotlandsmusiken	70 %	8 %	1 %	21 %
Länsteatern	68 %	10 %	1 %	20 %
Film på Gotland	49 %	5 %	-	46 %
Regional biblioteksutveckling	89 %	2 %	-	9 %
Utvecklarorganisationen	54 %	12 %	-	34 %

3.1.2 Intäkter och självfinansieringsgrad

De producerande, publika verksamheterna (Gotlands Museum, Gotlandsmusiken och Länsteatern) har möjlighet till externa intäkter från t ex biljettförsäljning och sponsorer utöver stödet inom KSM. Gotlands Museums uppdrag är dock tredelat enligt museilagen. De ska bedriva publik verksamhet, samlingsverksamhet och kunskapsutveckling. Det är endast den första delen, publik verksamhet, som genererar intäkter.

Trots detta har Gotlands museum störst andel externa verksamhetsintäkter, hela 62 %, vilket är en ökning med 5 % från föregående år tack vare fler stora projekt. Länsteatern kommer näst med 25 %, en minskning med 4 % från föregående år. Gotlandsmusiken har en självfinansiering på 14 %, vilket är 1 % högre än föregående år. Utväxlingen på skattemedel är för Gotlands Museum 261 %, Länsteatern 133 % och Gotlandsmusiken 117 %.

Tabell 4: Självfinansieringsgrad producerande verksamheter.

Producerande	Totala	Varav KSM,	Självfinansiering,	Kommentar
Gotlands Museum	44,7	17,1	62 %	1 krona KSM växer till 2,61 kr.
Länsteatern	12,4	9,3	25 %	1 krona KSM växer till 1,33 kr.
Gotlandsmusiken	15,8	18,5	14 %	1 krona KSM växer till 1,17 kr.

Främjandeverksamheterna Film på Gotland, Länsbiblioteket och utvecklarorganisationen har inte försäljning eller produktion i sitt uppdrag utan är till för att främja områdets utveckling. Möjligheterna till extraintäkter är därför begränsad.

3.1.3 Eget kapital

De externa verksamheterna är egna juridiska personer och skickar in årsredovisningar via kulturdatabasen. I dessa beskrivs det egna kapitalets utveckling under det gångna året. Länsteatern har under 2024 gjort en förlust på drygt 1 mnkr. Gotlands Museum gör en liten förlust på 285 tkr, medan Gotlandsmusiken går med 287 tkr i vinst.

Tabell 5: Externa institutioners egna kapital.

Verksamhet	Summa eget kapital 2024	Summa eget kapital 2023	Förändring
Gotlands Museum	30 525 482	30 811 312	- 285 830
Gotlandsmusiken	6 226 595	5 939 382	+ 287 213
Länsteatern	1 954 256	3 041 438	- 1 087 176

Tillgångarna har under året minskat för Gotlands Museum och Länsteatern, medan de har ökat något för Gotlandsmusiken.

Tabell 6: Externa institutioners tillgångar.

Verksamhet	Summa tillgångar 2024	Summa tillgångar 2023	Förändring
Gotlands Museum	47 886 717	50 874 659	-2 987 942
Gotlandsmusiken	7 984 140	7 917 105	+ 67 035
Länsteatern	4 164 413	5 316 077	-1 151 664

Gotlands Museum har stora delar av tillgångarna bundna i fastigheter, 31,3 mnkr och 16,5 mnkr i omsättningstillgångar, det vill säga kassa, bank och kortfristiga leverantörsskulder. Länsteatern har 1,3 mnkr i värdepappersinnehav och 2,6 mnkr i omsättningstillgångar. Gotlandsmusiken har 3,1 mnkr i värdepappersinnehav, 2 mnkr i aktier i Kulturdralen och 4,6 mnkr i omsättningstillgångar. Att observera: Det är endast egna intäkter som kan sparas/fonderas. Alla offentliga verksamhetsmedel som tilldelas genom kultursamverkansmodellen ska gå till årlig verksamhet och kan inte sparas. Verksamheter med god självfinansiering har därmed goda möjligheter att spara/fondera medel, medan verksamheter med låg självfinansiering har begränsade möjligheter.

Verksamheternas skulder har inte ökat under 2024, utan tvärtom minskat.

Tabell 7: Externa institutioners skulder.

Verksamhet	Summa skulder 2024	Summa skulder 2023	Förändring
Gotlands Museum	16 861 235	19 563 347	-2 702 112
Gotlandsmusiken	1 757 545	1 977 723	- 220 178
Länsteatern	2 210 157	2 274 645	- 64 488

Samtliga externa verksamheter kan på det hela taget sägas ha förhållandevis god ekonomi med tanke på det ekonomiska läget både nationellt och regionalt.

3.2 Publik och verksamhetsbesök

De publika verksamheterna är Gotlands Museum, Gotlandsmusiken och Länsteatern.

3.2.1 Verksamhetsbesök

För Gotlands Museum räknas verksamhetsbesök, det vill säga besök till samtliga besöksplatser. Totalt redovisas 367 985 verksamhetsbesök varav 252 885 stycken sker till ruiner, museigårdar, Fornsalen, Konstmuseet och övrig verksamhet.

Tabell 8: Museibesök

Museibesök	Gotlands museum 2024	Gotlands museum 2023
Antal besök	367 985	338 299
Varav ruiner och museigårdar	252 885	226 936
Antal barn	104 423	74 400
Andel barn	28 %	22 %
Skolbesök, antal deltagare	6 121	4 890

3.2.2 Publik

Inom scenkonstverksamheterna mäts publik. Till scenkonstverksamheterna räknas dansutveckling, Gotlandsmusiken, Länsteatern, Musikutveckling, teaterutveckling och de scenkonstföreställningar som görs områdesövergripande inom utvecklarorganisationen. Utvecklarorganisationens anordnar huvudsakligen inte föreställningar och utvecklarnas aktiviteter redovisas istället under rubrik 2.5.

Under 2024 har Gotlandsmusiken minskat antal föreställningar och publik jämfört med 2023, medan Länsteatern har ökat. Båda institutionerna har ökat andelen föreställningar riktade till barn, i linje med årets fokus på barn och unga.

Tabell 9: Deltagare scenkonstaktiviteter

Scenkonst	Gotlands-musiken 2024	Gotlands-musiken 2023	Länsteatern 2024	Länsteatern 2023	SUMMA 2024	SUMMA 2023
Antal föreställningar	280	332	414	301	694	633
Riktade till barn	170	190	340	214	510	404
Andel för barn	61 %	57 %	82 %	71 %	71 %	64 %
Publik/deltagare	19 331	20 770	80 001	64 889	99 332	85 659
Varav barn/unga	8 222	8 145	39 200	30 285	47 422	38 430
Andel barn/unga	43 %	39 %	49 %	47 %	46 %	45 %
Skolföreställningar, st	134	176	304	29	438	205
Antal föreställningar	18	9	0	0	18	9

3.3 Scenkonstföreställningar

Gotlandsmusiken och Länsteatern gör såväl egna produktioner som samproduktioner. Egna uruppföranden dominerar. De bjuder ibland in gästspel, vilket är en viktig del i att bredda utbudet för den gotländska publiken.

Endast en mindre del av gästspelen riktas till barn. Länsteatern hade under 2024 7 gästspel varav endast 2 var för barn (28 %). Gotlandsmusiken hade 7 gästspel varav 1 för barn (14 %) gästspel för barn.

Tabell 10: Uruppföranden, egna produktioner och samproduktioner, gästspel

Scenkonst	Gotlands-	Gotlandsmusiken	Länsteatern	Länsteatern	SUMMA	SUMMA
Uruppföranden	13	14	5	2	18	16
Egna produktioner	84	85	7	7	91	92
Samproduktioner	3	5	8	2	11	7
Gästspel	7	7	9	5	16	12
Gästspel för barn	1	1	2	3	3	4
Gästspel publik	507	844	733	248	1240	1 092
Varav barn/unga	201	462	91	143	292	605

Slutligen kan sägas att scenkonstutbudet domineras av musik, följt av musikal/musikteater och teater. År 2024 har ingen dansföreställning erbjudits.

Totalt riktas 35 av 96 produktioner mot barn (36 %), vilket ska ses mot årets fokus på barn, unga och unga vuxna.

Ser man på utbudet för barn så domineras det av musik (94 %).

Tabell 11: Antal föreställningar per scenkonstområde, totalt och för barn

Per scenkonstområde	Totalt	För barn
Dans	0	0
Musik	87	33
Musikal/musikteater	6	0
Teater	3	2
SUMMA	96	35

3.4 Främjandeorganisationer

Till främjandeorganisationerna räknas Film på Gotland, Regional biblioteksutveckling och Utvecklarorganisationen.

3.4.1 Aktiviteter

Film på Gotland är ett resurscenter för film. De tre deltidsanställda arbetar med tre fokusområden: Visning & spridning, filmkommission & filmstöd samt barn & unga.

Under 2024 lades 38 % av arbetstiden på barn/unga. 27 % riktades mot insatser för civila samhället och 35 % mot det professionella kulturlivet. Av årets 90 insatser/aktiviteter har 47 varit för barn, vilket motsvarar 52 %. I detta ingår även skolbiovisningar och filmsommarjobb. Omkring 3700 barn beräknas ha nåtts.

Tabell 12: Insatser/aktiviteter Film på Gotland

Typ	Totalt	För barn
Filmvisningar	45	26
Filmtävlingar/festivaler	7	4
Föreläsningar/publiksamtal	25	9
Workshops/prova på	4	2
Kurser/studiecirklar	1	0
Fortbildning/nätverksträffar	8	6
SUMMA	90	47

Regional biblioteksverksamhet jobbar för att stötta folkbibliotekens personal med kompetensutveckling och utvecklingsidéer. Under 2024 hölls 129 stödtillfällen för biblioteken och 20 fortbildningstillfällen/kurser. Bland annat har en fortbildning för folkbibliotekspersonal om beredskapsfrågor hållits, med särskilt fokus på desinformation. Enheten ingår också i en arbetsgrupp med folkbiblioteken och Film på Gotland. Det skulle gå att utvidga arbetsgruppen och inkludera andra delar av Region Gotland men det krävs mer arbete kring kommunikation om bibliotekens och kulturens betydelse i beredskapsfrågor.

Under 2024 har **utvecklarorganisationen** genomfört drygt 400 aktiviteter. Varje utvecklare genomför aktiviteter särskilt för sitt kulturområde och därutöver sker samarbeten som är gränsöverskridande. En stor del av aktiviteterna var under 2024 riktade till barn och unga, vilket genererade omkring 3 200 deltagare 0-18 år. Huvudsakligen anordnades workshops/prova på-aktiviteter, men också många kurser och fortutbildningstillfällen. Utöver det arrangerades många seminarier/föredrag och föreställningar, några filmvisningar, två utställningar och ett antal övriga aktiviteter.

Tabell 13: Typ av aktiviteter i utvecklarorganisationen

Typ av aktivitet	Antal
Föredrag/seminarium	42
Workshops/prova på*	207
Kurser	59
Fortbildning	65
Filmvisning	9
Festivaler	3
Föreställningar	14
Utställningar	2
Övrigt	27
SUMMA	428

* Aktiviteter i lokalen Hantverket räknas med.

Utvecklarna uppger att deras arbetstid fördelas knappt 40 % riktat till barn och unga, 15 % till civilsamhället och ungefär 45 % till fria professionella kulturskapare. Denna procentuella fördelning varierar från år till år, beroende på behov och målfokus gentemot aktuell kulturplan.

3.4.2 Medie- och informationskunnighet (MIK)

Under 2024 har Film på Gotland och Regional biblioteksverksamhet genomfört evenemang, seminarier, kurser och verksamhetsutveckling på MIK-området. Dessa insatser har berört digital kompetens, informationspåverkan, film/rörlig bild och MIK allmänt. Deltagare var personal inom biblioteksverksamhet och skola, allmänheten, barn och unga/skolor och professionella kulturutövare.

Exempelvis gjorde Film på Gotland i samarbete med Biblioteken på Gotland en MIK-utställning på Almedalsbiblioteket. What The F*ture Wants var en delvis interaktiv utställning med temat mobilen och dess inverkan på oss och vår samtid. Till utställningen anlätades en mediepedagog som erbjöd ett antal gratis visningar riktat till skolor med fokus på samtal samt offentliga visningar mot allmänheten.

MIK-frågan är väldigt aktuell och blir allt viktigare under rådande världsläge. Det finns ett ökande behov att rikta insatser mot skolungdom, men intresset har varit ganska svagt för tidigare års MIK-dagar för lärare, så om den ska återupptas krävs verksamhetsutveckling.

4. Axplock ur verksamhetsberättelser

De regionala kulturinstitutionerna står gemensamt för en uppsjö av kulturaktiviteter på alla kulturområden. Varje organisations verksamhetsberättelse sammanfattar året, men i den här rapporten ryms endast ett litet axplock för att spegla mångfalden i utbudet.

4.1 Film på Gotland

Pop-up för unga – när de unga själva får bestämma. I enlighet med Barnkonventionen gjordes en undersökning vad unga filmintresserade efterfrågar. Resultatet var tillfällen där unga kan nätverka med andra unga filmintresserade, låna utrustning samt träffa professionella filmare. Tre tillfällen skedde under 2024 med gäster som Sara Montoya, Staffan Enström och Inga Kempe - alla filmare med koppling till Gotland.

Tre bidrag till uttagning för SM i kortfilm. Efter flera år utan tävlingsbidrag till Novemberfestivalen, Sveriges mästerskap för filmare mellan 16-26 år, kunde Gotland 2024 skicka tre bidrag till festivalen. Två av kortfilmerna blev direktkvalificerade och ett skickades till tävlingens urvalsgrupp, vilket var ett resultat av ett proaktivt arbetssätt. Samtliga deltagande kontaktades inför tävlingen och Film på Gotland bistod med bland annat utrustning och rådgivning.

Samarbete med studenter på Speldesign Gotland. Under hösten 2024 anordnades ett Game Jam, ett tillfälle där unga vuxna fick möjligheten att under två dagar lära sig att skapa ett spel från grunden. Fyra studenter på utbildningen anlätades som pedagoger för 10 stycken deltagare. Utvärderingen visade väldigt hög uppskattning kring konceptet och många önskade liknande upplägg i framtiden. Även studenterna uppskattade att arbeta med projektet. Projektet var ett samarbete mellan Film på Gotland, Uppsala universitet och Biblioteken på Gotland.

Årets produktionsträffar - en framgång! Film på Gotland arrangerade under 2024 tre träffar för den lokala filmbranschen, var och en med ett unikt fokus. Den första i samarbete med litteraturutvecklaren och handlade om artificiell intelligens som verktyg för kreativt skapande. Den andra träffen fokuserade på att lyfta fram tre filmare från ön för att stärka det lokala nätverkan. Den tredje och sista träffen syftade till att låta branschen möta de producenter och bolag som planerar att spela in på Gotland under kommande år. Två producenter med tillhörande produktioner – Maria Wern och 2025 års julkalender presenterade planerna och mötte öns filmare. Träffen lockade ett rekordstort antal besökare, hela 80 personer, varav en betydande andel var unga.

4.2 Gotlands Museum

Under året har flera **utställningar** visats på museet men också på andra platser på Gotland. Däribland *I din tid*, som visades på Gotlandståget i Dalhem i ett samarbete med bland annat Gotlandståget och Konstfrämjandet, och *Korallatlasen* som ingick i det fleråriga samarbetsprojektet med BAC (Baltic Art Center), Konsten i Kulturarvet.

En stor satsning var utgivningen av **boken och produktionen av utställningen S/S Hansa – minnet av en sjökatastrof**, som skildrar händelserna 1944 då passagerarfartyget torpederas av en rysk U-båt. Boken och utställningen har fått stor uppmärksamhet både lokalt och nationellt. Den har redan tryckts i en andra upplaga och från sommaren 2025 kommer utställningen att visas på Sjöhistoriska museet i Stockholm. Både bok och utställning möjliggjordes genom generösa bidrag från Gotlandsbolaget och Stiftelsen Voice of the Ocean.

Barn, unga och unga vuxna är prioriterade målgrupper. För första gången genomfördes *Take overday*, där en skolklass från Tjelvarskolan i Visby tog över museet för en dag som arbetskraft. Det blev en mycket lyckad dag som uppskattades av elever, besökare och inte minst personalen. En annan satsning var skolprogrammet *Lev idag, ty imorgon skall du dö!* för gymnasieelever, som fokuserade på 1930-talets Gotland i ett samarbete med Länssteatern på Gotland och Gotlandsmusikens föreställningen Maratondansen. Ett medlemskap för studenter infördes för första gången för att locka yngre besökare till museet.

Arbetet med **förvaltningen av samlingar** är stort och omfattande och digitalisering är i fokus. Samlingarna finns att hitta på Digitalt Museum och under våren lanserades kunskaps- och lärplattformen *Utforska*. Över 25 000 besök på portalen första året är ett bevis för att intresset är stort.

En viktig fråga för museet är **beredskapsarbetet**. Förutom arbete med restvärdesräddningsplaner för samlingar, deltar Gotlands Museum också i arbetet både på regional och nationell nivå. På den nationella nivån sker det som länsmuseumernas representant i beredningsgruppen för det av regeringen instiftade Rådet för skydd av kulturarv.

Under 2024 har Gotlands Museum deltagit i olika **forsknings- och kunskapsuppbyggnadsprojekt**. Ett exempel är *Forntida bilder – digitalisering och tillgängliggörande av de gotländska bildstenarna*, som genomförs tillsammans med Stockholms universitet och Riksantikvarieämbetet. Ett annat var *Modernismen på Gotland*, med syfte att inventera bebyggelse från den tidsperioden. Projektet sker i samverkan med Region Gotland och med stöd från Länsstyrelsen. Det fleråriga projektet *ARVET – hållbar kulturarvsturism*, som finansieras av Tillväxtverket och Region Gotland, stöder kulturarvsaktörer på Gotland med fokus på affärs- och platsutveckling, baserat på Gotlands besöksnäringstrategi. Ett 40-tal aktörer har deltagit och responsen har varit mycket god. Gotlands Museum beviljades under året medel från Utrikesdepartementet för projektet *Gammalsvenskebyns kulturarv* i Ukraina. Projektet syftar till att ta fram en kulturmiljöplan, bistå med akut nödhjälp samt arrangera ett läger sommaren 2025 för barn från byn.

4.3 Gotlandsmusiken

Gotlandsmusiken arbetar aktivt med **geografisk spridning** av sina framträdanden. Under året har fem produktioner genomförts med konserter i Dalhems, Östergarns och Havdhems bygdegårdar, Rute Folkets Hus samt på Almedalsbiblioteket. Totalt gavs 25 konserter som genererade 2 299 konsertbesök. Familjeföreställningen Peter och Vargen

med Gotlands Blåsarkvintett och skådespelaren Anna Jankert framfördes i Lärbro, Dalhem, Väte och Levide i samverkan med respektive bygdegårdsförening och Roxy för barn och unga. Gotlandsmusiken samverkade med Vamlingbo Kulturscen kring en konsert med Gotland Jazztrio samt kring en konsert med Visby Vokalensemble där två musiker ur Gotland Brass medverkade. Gotlands Blåsarkvintett gav under juli månad kyrkokonserter i Hörsne (Bara ödekyrka) Lojsta, Spröge och på Fårö. Gotland Brass medverkade i en adventsgudstjänst i Stenkyrka kyrka. Allt i samverkan mellan Svenska Kyrkan.

Inom området **kultur och hälsa** har Gotlandsmusikens ensembler under året genomfört 38 (43) konserter inom vård och omsorg. Dessa åhördes av 943 personer.

Verksamheten för **barn och unga** är prioriterad. Några exempel på aktiviteter är skolföreställningar, samarbetet med Länsteatern i *Maratondansen* och tävlingen *Imagine Gotland*.

Gotlandsmusiken har vidare genomfört 40 offentliga konserter riktade till barn och unga, vilka genererade 5 159 konsertbesök. De program som erbjöds var bland annat en allsångskonsert i samarbete med Kulturskolans körer, livemusik till stumfilm med Gotland Jazztrio och Camerata Nordica i samarbete med Film på Gotland och Kalmar Läns musikstiftelse. Under våren arrangerade Gotlandsmusiken och Kulturskolan en heldags workshop med Stockholms Saxofonkvartett för blåsare i olika åldrar och erfarenhetsgrad. Workshopen avslutades med en konsert, som arrangerades av Roxy för barn och unga. 31 blåsare deltog, varav 15 var under 18 år.

Under hösten stod Gotlandsmusikens **värd** för en session med tankesmedjan *Unga tankar om musik (UTOM)* där Gotlandsmusikens pianist Oskar Lindström är en av 40 ledamöter. Som avslutning arrangerade UTOM, Gotlandsmusiken och Kulturenhetens musikutvecklare tillsammans ett möte med fokus på musiken i skolan. Deltagare jämte UTOM:s ledamöter var politiker och tjänstepersoner från Region Gotland, lärare, körledare och musiker. Förutsättningarna för skolans musikundervisning diskuterades utifrån relevant forskning och de utmaningar UTOM identifierat.

Inom området **kulturell mångfald och integration** fortsatte Gotlandsmusiken sin medverkan i Kulturskolans uppsökande El Sistema-verksamhet i tre klasser på Gråboskolan och Tjelvarskolan i Visby samt på Högby skolan i Hemse. Gotlandsmusikens orkester medverkade också i en gemensam konsert för alla El Sistema-elever i Sävaulan i maj.

Inom området **nationella minoriteter** kan bygdegårdsturnén med jojkaren Simon Issát Marainen och stränginstrumentalisten Axel Andersson Utsi redovisas. De bjöd på ett uppskattat program med jojk och berättelser om den samiska kulturen. Totalt gavs fem konserter inför 282 åhörare.

4.4 Länsteatern på Gotland

Under 2024 speglade Länsteatern händelser på och runt Gotland under hundra år. En bygdegårdsturné genomfördes med föreställningarna *Sven Sjögren – Jordbrukaren som gick upp i rök* är en nyskriven föreställning baserad på Urban Gärdeks och Tobias von Brauns podd "Kalla Fall". Föreställningen *En barnluva av getskin - Berättelser från Hansakatastrofen* genomfördes i samverkan med Gotlands Museum.

I samverkan med gymnasieskolorna på Gotland upprepades förra årets samarbetsidé, men med en ny föreställning och historiskt tema: *Maratondansen*, med fokus på 1930-talets depression. Kopplat till föreställningen fanns tre inspelade filmer med tema psykisk ohälsa

som diskussionsunderlag. Musiker från Gotlandsmusiken spelade i föreställningen och Gotlands Museum gjorde en specialutställning för skolvisningar.

Projektet *Teater på rull* fortsatte under 2024. En skådespelare och en tekniker besöker särskilda boenden samt demens- och äldreboenden. Utvalda delar av föreställningar visas på storbilds-TV varvat med kortare nummer live.

För barn spelades *Serotnissarna* för förskolor. Ytterligare en originalberättelse var familjemusikalen "Pärnkungarnas Barn" av Elsa Berggren. Den spelades för årskurs 1-5, men även under Visbydagarna.

Ett antal gästspel mottogs också under året, bland annat *Den magiska vandringsstaven* av Giron Sámi teáther som spelades för åldern 5-12 år och *Hans namn var Emerich* som spelades på förintelsens minnesdag.

I samverkan med dansutvecklaren genomfördes dansveckan med gästspel och lokala aktörer samt årets dansresidens. Det interkulturella performancekompaniet React Public Performances jobbade med sitt nya verk *Just Stop* – lekfulla och interaktiva föreställningar på busshållplatser.

4.5 Regional biblioteksverksamhet

Under 2024 har biblioteksutveckling tillsammans med folkbibliotekscheferna planerat och genomfört en mängd olika fortbildningsinsatser inom det statliga **Läsfrämjandelyftet** utifrån den lokala kartläggningen över personalens kompetensutvecklingsbehov som genomfördes 2023. Fortbildningsinsatserna har t ex handlat om strategiskt läsfrämjande, shared reading för barn och unga, små barns språkutveckling och Bokstart, metoder för bebis-, sagostunder och bokprat, läsfrämjande relationsskapande och delaktighet med ungdomar. Ett nytt forskningsorienterat arbetssätt med kollegialt lärande prövas också genom lärgrupper som praktiskt ska utveckla den läsfrämjande verksamheten på biblioteken.

Under året har biblioteksutveckling skapat och genomfört flera fortbildningsinsatser för att öka bibliotekspersonalens kunskap om **barnkonventionen**, barns rättigheter, bemötande av barn samt hur man kan arbeta praktiskt med barns delaktighet på bibliotek. Även fortbildning kring hur man kan arbeta med delaktighet och relationsskapande med yngre och äldre ungdomar på bibliotek. Biblioteksutvecklings egen personal har gått en heldagskurs i barnrätt.

Under året har **Bokstart Gotland** fokuserat på kommunikationsinsatser och olika sätt att nå ut till fler målgrupper. Bokstart Gotland firade femårsjubileum i de olika samverkande verksamheterna (t ex i förskolan tillsammans med barnen) och genom en pressträff som resulterade i flera tidningsartiklar och radioinslag både lokalt och nationellt. Beslut har fattats att erbjuda hembesök till en ny grupp – nyanlända med tidigare barn men med första barnet fött i Sverige, en viktig grupp att nå med språkstärkande insatser enligt BHV.

Vår oroliga omvärld och det fortsatta kriget i Europa gör att **beredskapsfrågor** är högt prioriterade. Biblioteksutveckling deltog 2024 i Biblioteksförningens expertnätverk för bibliotekens roll i totalförsvaret. Bland annat arrangerades en nätverksträff i Visby för att fördjupa samtalet kring biblioteks roll i tider av kris, den fria åsiktsbildningen och samverkan mellan biblioteks nivåer i frågor som rör beredskap. Biblioteksutveckling ledde också ett samtal om beredskap, bibliotek och kulturarv i den återkommande webinarier serien

Ängslagen forskning, arrangerat av de statliga myndigheterna KB, KUR och MTM, samt deltog i Biblioteksbladets panelsamtal om Bibliotekens roll i ett samhälle som rustar för kris under Almedalsveckan.

4.6 Utvecklarorganisationen

Dans för Hälsa – I Bingans gymnasium håller en Dans för Hälsa-grupp med unga 13-18 år till. Rekryteringen sker i samarbete med Bup/Första linjen. De har träffats varje vecka under hela året och antalet medverkande ökar stadigt. I samarbete med studenthälsa på Campus Gotland har det erbjudits Dance for Health under hösten och gruppen växte snabbt från två deltagare till över tjugo. I samarbete med RF/Sisu har idrottskonsulenter fått delta i Dans för Hälsa för att under nästa år kunna erbjuda metoden till sina föreningar och verksamheter samt i riktade insatser mot särskilda målgrupper. I Gammelgarn har en grupp äldre fått medverka i Dansbalans som är inspirerat av Dans för hälsa-metoden. Utöver dessa insatser arbetar också Kulturskolan med Dans för Hälsa i samverkan med Wisbygymnasiet och deras satsning på Hållbar Hälsa.

Studio508 – femtio kvadratmeter studio i Kulturum, utrustad med dansmatta, speglar, stänger och ljudanläggning. Sedan februari har lokalen erbjudits som resurs för yrkesverksamma inom dans- och cirkusområdet samt även teater och annan scenkonst. Daglig träning, dansresidens samt produktionsarbete för danskonstnärer har bokats in sig under perioder. Aktiviteter med fokus på dans/cirkus har genomförts i samverkan med Bilda, DBF, Campus Gotland, RF/Sisu, Nycirkus Gotland och Vibrationsverket.

Skolbio – Den ordinarie skolbioverksamheten uppgick till 26 visningar och nådde 1826 barn (exkl Skolbio Special). Riktas först och främst till årskurs 3-6-9 i grundskolan. Flest visningar skedde i Visby, dels för att antalet Visbyelever ökade samtidigt som det fortsatt var en stor utmaning att nå skolor och elever på landsbygden. Under 2040 genomfördes också en serie med film och samtal om psykisk ohälsa för unga kring filmen *Bye Bye Boredom*. Ett annat delprojekt engagerade elever kring det gutniska språket. Med film som verktyg skapade lärare och elever i olika åldrar och klasser en filmserie (säsong 1) på gutniska språket med handledning av filmlärare på Kulturskolan.

Sommarjobb – Under 2024 arrangerades filmsommarjobb där 6 ungdomar under ledning av en professionell filmskapare med gotlandskoppling, skapade en kortfilm utifrån egna idéer. *Efter Festen* tar upp ämnen som mobbning, droger och social acceptans och visades på biograf, kortfilmfestivalen Quickpix samt på FpGs Youtubekanal.

Fortbildning – Bland annat arrangerades självledarskap för Kulturskapare för kulturaktörer från hela kulturområdet. Till fortbildningen inbjöds kursledaren Olof Svensson, som arbetar inom Kulturinkubatorn Capellagården på Öland och som regional utvecklare för kulturella och kreativa branscher. Den konstnärliga företagslogiken och det kollegiala lärandet var centrala delar under fortbildningen. Teman som Blicka inåt, Försörjningspaletten, Relationer och kommunikation, Självledarskap och att hålla länge togs upp.

After School Art – En mötesplats för barn och ungdomar på Gotlands Museum med verksamhet året runt. En tävling för ungdomar i samarbete med Region Gotland (kulturenheten och teknikförvaltningen) genomfördes också för att gestalta återbrukscontainrarna vid återvinningscentralerna (se bild på rapportens förstasida).

Nätverksträffar – Exempelvis gav en träff för lokala museer under året med tema *Samlingar, scen och skola - Hur gör vi våra samlingar intressanta för yngre målgrupper och skola?* Deltagarna möttes på Gotlands Museums Magasin och fick ta del av ett skolprogram som museet utvecklat med anknytning till Länsteaterns föreställning Maratondansen. Ett annat exempel var en Teaterbar med kulturpolitiskt samtal om de fria teatergruppernas situation. Fria teaterktörer, tjänstemän och kulturpolitiker sågs på Wisby Börs samtalade om arbetsvillkoren och finansiering för de fria teatergrupperna. Medverkade gjorde bl.a. ordförande för Teatercentrum, fd Romateatern och nuvarande Teatervagnen och Unga Roma.

Immateriellt kulturarv - Under sommaren höll föreningen Sticka! stickträffar och visade en utställning om gotländsk sticksöm på Norrbys museigård. I november återuppförde kören Allmänna sången folkmusikdramat Samma ull om tröjkällingar och en dramatisk sjöresa som ägde rum när de skulle segla hem från Stockholm till Gotland hösten 1824.

Intern fortbildning – Flera fortbildningar arrangerades för utvecklarna under året. Bland annat inom Shared reading för barn och unga som arrangerades av biblioteken på Gotland samt en Barnrättsutbildning som arrangerades av Kulturenheten.

Drömmar & verklighet, berättelser från en ö – Genom en lärarhandledning, workshops och en öppen utlysning insamlades berättelser om att vara ung på Gotland i mitten av 2020-talet. Runt 60 bidrag sammanställdes i en antologi som bevaras som samtidsdokumentation i museets arkiv.

Fanzine-workshop – i Konst och forms lokaler. Aktörer från litteratur- samt konstområdet bjöds in för att skapa texter och bilder till ett gemensamt zine, samt lära sig mer om självpublicering.

Workshop i folkmusik och dans – Ingrid Rodebjer och två andra musiker gjorde en workshop i samverkan med Kuno på Kuno kulturhus i Fårösund med spel, dans och sång.

Flygelgruppen – Under början av året samlades några få aktörer i musiklivet för att prata om öns flyglar och hur ohållbart rent ekonomiskt det är att turnera över ön med en klassisk pianist. Detta resulterade i inventering av flyglar samt en idé att söka projektpengar för ett nytt finansieringssystem – *flygelfödervärd*. Renovering av flygeln i Rute Folkets hus genomfördes och renovering planeras av flygeln på Clarion hotel. Flygeln i Bönsalen, Kulturum, flyttades till La Scala salen med bidrag från Region Gotland.

Communityworkshop – Teaterworkshop för unga i Bingeby. Deltagarna fick prova på att skapa teater utifrån sina egna livsberättelser, idéer och erfarenheter. Handledare var Isa Aouifia.

Konst och Form på Gotland – Lansering av hemsidan konstformgotland.se. Rekrytering av samordnare. Renovering av lokalerna i Kulturum. *Hallen* utrustas för att vara välkomnande, som ”skyltfönster”, med böcker/kaffe/häng och utställningsmöjlighet. Ett *projektrum* inreddes, ett flexibelt arbets-/mötesrum med möjlighet att ställa om till utställningar. *Bönsalen* växte fram till ett flexibelt rum för publika aktiviteter och möten. Ett enkelt tekniskt kit köptes in, med verktyg, ljudsystem, två mediaspelare och tre skärmar som BAC, KRO lånade under hela september till utställning på museet. Under Almedalsveckan hade Svenska tecknare och Svenska freds Gotland en utställning. I

september framfördes en dansföreställning av Alexandra Svensson och Hemsjöjdens dag firades i samverkan med Gotlands läns hemslojd. I november hölls en formell invigning av Konst och form med öppet hus. Två utlysningar för fria professionella aktörer gjordes i oktober-november: Uppdrag till *Wonderland* och *Din blick*.

5. Utveckling inom kultursamverkansmodellen

Under 2025 drivs ett antal processer som med bäring för kultursamverkansmodellen på Gotland.

En process pågår för att föreslå **dansområdets** framtida organisering inom modellen, vilket ses som särskilt aktuellt mot bakgrund av årets rapportering. Det sker också mot bakgrund av mål 1 i Kulturplan 2025-2028, insats 1.1, i linje med dansöversynens rekommendationer. Processen omfattar dialoger med områdets lokala aktörer, samverkansorganisationerna Gotlandsmusiken och Länsteatern på Gotland, nationella representanter och Kulturrådet. Inom det arbetet har också cirkusområdet identifierats som ett strukturellt svagt område med stor potential för Gotland. Ett förslag till arbetssätt och organisering för att främja både dans och cirkus presenteras i början av hösten.

Dialog förs också med Kulturrådet om huruvida området **offentlig konst** kan vara en del av kultursamverkansmodellen. På andra håll i Sverige är arbetet med 1 %-regeln framför allt en regional fråga, inte en kommunal. Region Gotlands särställning som kommun med regionalt uppdrag gör gränsdragningsfrågor extra viktiga och frågan bli aktuell i samband med utveckling av i verksamheten inom Konst och form på Gotland.

Renovering, nybyggnation och utveckling av Konstmuseet står också på agendan inför budgetberedningen i juni 2025. Det är en insats som prioriterats i måldokument och tidigare stödgivning, men som i nuvarande ekonomiska läge hamnar i ett annat ljus. Annan utveckling på konstområdet påverkar också hanteringen av ärendet, och tanken är att en djupare beredning ska ske mot budgetavstämningen hösten 2025.

Under året ska också förändringen av **utvecklarorganisationen** utvärderas. I många aspekter har organisationen som ändrades från 2022 verkligen bidragit till förflyttning och utveckling, men vissa utmaningar kvarstår. En rapport med förslag till åtgärder beräknas till hösten 2025.

Ett strategiskt arbete pågår inom **transporter och kollektivtrafik**. Framsteg inom den samverkan kommer att framför allt kunna ge fler barn och unga möjlighet att ta del av kultursamverkansmodellens utbud, både på skol- och fritid.

Finansieringsfrågan oroar, vilket inte minst märks på de extra äskanden som lämnats in av två av de externa institutionerna. För att jobba fram fler kulturprojekt på Gotland, prövas ett nytt arbetssätt. Fyra gånger per år hålls projektmöten, för att diskutera områdenas behov, projektmogna aktörer och idéer. Spel är det första område som flera intresserat sig för, vilket knyts till det arbete som avdelningen för regional utveckling gör i samverkan med Uppsala Universitet inom området.

För ökad förståelse för varandras processer och vårt gemensamma arbete, arbetar kultur- och fritidsavdelningen för att få besöka ett styrelsemöte för varje institution under året.

